

### Килим үөннө сохуон

## УЛУУСКА БЭРЭЭДЭК ТУПСАРЫН ТУХУТАР

Ааспыт ый бүтүшкү күндөрүгүр Дьоккускай куорана ОР Ис дьыалага министерствотын коллегията бусуан ааста. Коллегия 2003 сылга республика ис дьыалага органдарын үлүсүрүн түмүгү таһаарына, үүмүт сүл сорустарын түсүрүгү аанна. Бу дьаһалга билини улуустут ИДЮ начальнига, милиция подполковнига К.К.Нестроевтыттан кэлэ. Үлө бастагы күмүгүр республика ис дьыалага министр, милиция генерал-майора А.В.Назаров уонна юни солбуйааччыларын даһылаагыр кэннилэригиттэн түөрт улуус отделын, ол иһигэр билини улуустут отделын начальнигин, информациялара испилиннэлэр. Иһис күлүгүр практичеһай дыарыктар бусуллур. Коллегия хаамытын уонна ааспыт сылга республикага, улууска милиция үлүтүн-хамнаһын, бэрэздэк түрүгүн тустарынан Константин Константинович манньк кэлсинэ.

— Коллегияда ис дымала органнарын асыпты сылта улагаро иткенне буруй огнору турда анализатанлар. Онно кастеринэн, тарокин уонна прастический мисорлар ылынылыларын тумтор республикага криминальной баланынна контурула културот, улэ кердэрлугуэр да түсүр бээр. Ал курдук, ыраарын уонна олус ыраарын буруй огнору 20,6 % кычхабыт, ол ийегэр кийини соруйан өлөрү 0,6 %, саба түтү 3,2 %. Сортор дыйалары ылыты тумтор сокуоннайа суох сааны түтү улаатта (1,6 %). Ыларай култузэн-кодонитте уонна итирик туруктаах общественный мисорларга сыдыыга административной өлгө өтө тардылалары ахсаана асыпты сылта эмээ эбилини. Буруй огнору сорох көрүгүрүн айрыгыга үлгүл кердөрүлөр сипитилиниилэр. Холубуре, юли доробукатылар соруйан ыраарын аэкиини огнору 0,8, култузэтин 34,4, халааһын 6 % үлөсүлөтө балатанар.

2003 сылга оперативнай-судуусталыыр үлэсэ бир тэг үчүгэй туркутах көрдөрүүлэри тобус улус сикистэ. Он илгэр билиги отделебди ааптанна. Респубука үлүс отделебдигар сэрэтин үлэсэ-ре ситэ-хотэ тэрлибэттэре балыктанна. Онгон сылтаан доруубуйага ыаракан эчэйимилэри онторор буруй ахсаана 0,4 % эбиллэнэ. Криминальнай быһыы-майгы атын киһи бас биликтин уруу-тагалыын содулугар сытырыайар. Телэ да мизэрэлэр ылымалларын үрдүккэ, буруйу арайы-ыа уонна сикистийиэлэрини үлэсэ ситиһинил-лор суктар. Респубука үрдүнэн балаһыаньаны судууна билиитиниэрээкэ иттиник.

— Бийиги улууспутугар авсылт сыл туумктарэ хайдахтарый?

– Ааспыт Сыл кулун тутар ыйыгар СР ИДМ-нан быһаанаммыт бароборгоз отүдөлүстүгэр ытыллыбыта. Ол түмүгүнэн үлэ кулаһаа сууктук тарыллоо билистэммитэ. 2003 сылга утүс үрдүкөн 139 буруйу отгоруу регистралаанаммыта. 2002 сылга 120 этэ, ол эбэтэр 15,8 % үрдэһин баар. Буруйу отгоруу утүс 11 нэһиликтэртүгэр улаан-ыта билистэмнэ. Олортон биллэ улаатта Чурапчы сэлэһинэтигэр, Баасы, Одьутуун, Хайжыыт, Алаады уонна Сылан нэһиликтэртигэр. Ити уопсай көрдөрүү. Манна билистээн этхэһэ хадаа: элбэх буруйу милиция үлэтин мөлбүтүнэн таһар дигэн сыаналары сылта. Билиги инжибигитэр буруйу отгорууну, барэдьги кэллэни милиция үлэтигэ бэйэтэ ырдэп, булан арайылытын соруга турар. Ошон, төттөрүтүн, төһөнөн элбэх түбүгэ билистээн да, отгонуон милиция үлэтигэ үчүгэй, сэрэгэр үлэ септэччүк тарыллар дигэн буюрар. Буруйу отгоруу

ну ырытпаза, сорок көрүнүргө үчүмэй өтүтүр  
уларыймылар баалтар. Ол курдук, ыракан унна  
олус ыракан буруйу онгоруу 38 %, доруубукага  
ыракан эчыйимин онгоруу 41,7 % нампата.

Уурлу инжинээрийн сэтгэл хамт тэнгэртээс 30-тан 37-бэ дүрэм элбэгтэ, киһи доруубуулатын ээлийнхээгэс саба түһү (разбой) илгээс сүл сүк эбиг буулгаарына, былырын түвт түбэлтэ баликтанга, күлүктэнээһин 12 этэ, быйыл 18 буулда, күлүктээһин биригэн иимгэ тагаста, киһи өлүлээх суол быйылааннара илгэктэн биээсэ тийээ улааттарлар. Киһи оһорун уонна доруубуулатын улары буруу оһорору 31-тан 29-ка дүрүм түстэ. Саалар буруу оһорору былырын илгэ түгүл күрүктэ элбэгтэ. Ол күрдүк, сэттэ түбэлтэ регистрациаланна: Чурапты солионһотигэр Оһонһоһон дикэн сиргэ уонна Туймаада-нефть" заправочный станциялар, Болтонго, Одулуунгга, Урэс-Күөбүс, Холтоһоно, Хаскыаада.

Кийини соруйан өлөрүүмү уонна доробукага ырааган ээминини оторуну уаратан көрөн баран үтүс өтпө, ол эбэтэр уон үтүс тогула, аймаштылар дун икки ардыларыгар кирээктен таскалар дун былаарыаа сөп. Ол, билген туар, кээилтаныа итирдэр уаткыры күөсө ийрилген такар. Онуаа түрт өлөрү төрдөн итирик турутаах дунуан отонгулуна. Итини сөргэ кийини утары бууйдар аймаштылар икки ардыларыгар үтүс күөдүйсө көнүс. Аралтаанын кийини утары бууйдар бир улаан төртүттирин буула. Бу миллини үлэиттирин эре проблемалара буулаах, арыа олокутугар күөсө өтөн кийинтэ социалнай эйгэ үлэиттирин, общественноы эмес хаарыйар. Уулуска дингэ-ута суох, ханна да үлэсөбөт, укул-тасил сылдыар дун, ол эбэтэр БОНК-тар аксааннара эбилген ийгэ хомолтолоох. Кийинер отделга курук киллорилтэлэр. Соруктор соруйан, кыйганы тымыныларга хонор сирдара суох буула, борзодоги көнө кири сатыллар. Бу проблема социалнай эйгэ теритталара, улус даламатга бары турунхалтына эре кыйтарар багытанынаа тийлэ.

Сыл усагы халахтын публталары билэ кыччыллар, алматтан бирге дэри. Манна улус далаһтаа уулусалары сырдатыагы утени күөсү саргалыагы түмүктөрүн көрдүрүө. Эрдэ суутана сындыабын дьон 7, саатын ситэ илк оҕолор 19, дьакталар 6 буруйу оҕордулар. Сыл түмүтүн буруйу арайыы уоспай көрдөрүтүө 93,3 %-та тэнгээр, оттон ырахан утени олус ырахан буруйу оҕордуу арайыкы эмиэ 93,3 %-та тэнгээр.

Дэс-сэргэ нус-хас олохын тэрийнми  
күтүрдэр шалтан общественный хамсаагынна  
р, тэрийтэри кыта үлэгэзэин ыгыллара пр  
ктикага үлэгэзэ түмүктэри кэрдэрэ. Ол күдүк  
ДНД-лар күн айы рейдэга тэксаллар, дууһуус  
туубэга тэрийтэлэр бэйлэрийн техникаларынан  
сыдыһаллар. Асгыт сылга 11 суол бийэзэна  
тэксэга, ошон бийэзэга күнү дүлүсэга бийэла.

— Саалаах буруйгу онгоруу элбээтэ дин эттинг. Маныаха отдел туох сэрэтэр үлэни мыйтарый?

— Асылты сымга сокурнайга сукх сазны илгыз сылдыны иили 21 кили хулубунай илгараз тардылыбыга, бу 2002 сымга 16 ага. Араса рейдлар, сазны дивизия-юмга караймыны, илгыз сылдыны хулубулулар барбоньга тумуктарига 351 саз билдана, илгараз сыл отдел уйгунетар, уастовкалар 146 сазны тумулгара. Итини сарга кайылыныз агитатин билиги сазга тардылы.

тин өйдөөн, баа өлүктөрүмөн 26 сааны тутардылар. Олордон бирэ нэрэной, 11 ханна да регистратсияламмага, усуннаабылар халаайыттар өлбүт дьон юзэн.

[illegible]

- Константин Константинович, хэлсээнийг илнэ мэхнабын, эдийн чөлөөтэй суух үзэгдэл- гэр сүлжмэлээр, нэвчилсэнээ өгөхдөгч, инжики бэлэннэргүйт олохо кириллээрмэгэр бафаралыг.

С.БОРИСОВА.

Олуныу 11 күнүгэр 18 чаас 20 мүн.

## "АЙЫЛЛААН"

Сынналаг киинигар  
ытх-мааны дьоммутун,  
ытлаан ыччаттарбытын  
Саха Республикаһыт културатыгар уонна  
искусствотыгар  
государственной саланньы тийиҥи  
түртүтүмүт  
50 сылын тудулуттар аналлаах  
"Үчүгэй хампаанньа  
киһэтэ"  
эстрадаҥа шоу-программаҥа ыгыраллар

Алексей ПАВЛОВ, САИНА,  
Игорь ЕГОРОВ.

Билдир сыныпта 50 бала.

Болбойун!

Үчүтэй хамтлагийнхэн бие биед  
билдлээхэс даган!

Калин! Сылдык! Көрүн!



Бүгүнгүтөн сабалаан үбүлүйдээх тарилта, араас кэмизгэ үлэлээбит дьон ахтыларын бэчээтинбит.

## Платон КОРКИН.



## (CUA) \_\_\_\_\_

ОРТ

00.00 Новости  
06.10 "Шутка за шуткой"  
Юмористическая программа  
00.30 Последний патрон  
приключенском фильме "Судьба пуля"  
02.00 Детский сериал "Танины"  
02.20 Армейский магазин  
02.50 Дисней-клуб: "Гарри Поттер"  
03.10 "В мире животных"  
03.10 Николай Дроздовым  
04.00 Новости  
04.10 "Непутевые заметки"  
Д. Крыловым  
04.30 Пока все дома  
05.00 "Угадай мелодию"  
Валдисом Пельшем  
05.30 Павел Любимцев в программе "Тутешествование натуралиста"  
06.00 Новости  
06.10 Угроза с неба в бою  
"Черная акула"  
08.10 Дисней-клуб: "Микки Маус и его друзья"  
08.30 "Детский"  
09.30 Симулянограмма Евгения Петросяна  
10.00 Криминальная Россия  
10.30 "Никита из Подмосквы"  
10.30 Живая природа. "Животные на пределе"  
11.30 Время  
12.25 "КВН-2004". Высшая лига. Фестиваль в Сочи  
15.00 Время. Информационно-аналитическая программа  
15.45 Денис Чая в комедийном боевике "Случайный шпигон"  
17.30 Бокс. Бой сильнейших профессионалов мира. Рой Дэвис - Гленн Келли  
18.20 Футбол. Товарищеский матч сборной России. Передать Япония  
18.50 Романтическая комедия "Любить воспрещается" до 20.00

РТР

05.55 Фильм Сергея Эйзенштейна "Иван Грозный". 1945 г. 2-я серия  
07.20 "Градоша и компания". Свой телесериал.  
07.45 "Мир на грани".  
08.10 "Военная программа" А. Сидорова  
08.30 Студия "Здоровье".  
09.05 Всероссийская лотерея "Бинго шоу"  
09.25 ВЕСТИ-МОСКВА  
10.05 "Городок". Далеков. Телевизионная программа  
10.40 "Сто к одному". Телеигра  
11.30 "Вокруг света".  
12.25 "Диалоги о женственности".  
13.15 "Парламентский час".  
14.00 ВЕСТИ.  
14.20 Аналитическая программа "Мир, Россия, Европа" в студии Игоря Смирнова в комедийном "Сериале".  
16.30 ПРЕМЬЕРА. Фильм "Солнцезагар".  
17.00 Операция "Торнадо-Борис".  
17.00 Комната смеха  
18.00 ПРЕМЬЕРА. Песня XX с Михаилом Швыдким.  
19.50 "В городке"  
20.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.  
21.00 "Специальный корреспондент".  
21.50 МИРОВОЕ КИНО

16.00 Киночаан.  
16.15 "Тулугз", "Мы смотрим  
дальше".  
16.40 Динге звезды.  
17.10 Республиканская блат-  
рытешская денежно-вещное  
розя "Один номер из шести",  
мой дэра.  
17.30 ДТФР "Полярная звез-  
да", "Тулугз".  
18.15 Реклама.  
18.20 Программа Корпуса Н  
"Сала" в Москве.  
18.50 Реклама.  
19.55 Несуточный вечер.  
19.55 Реклама.  
21.00 "Добрый вечер, Якутск!"

21.20 Рекламд.  
21.25 Путь к здоровью. Роль семьи в здоровье ребенка.  
21.55 Рекламд.  
22.00 Инновационные молодежные научные проекты. До 22.15  
**НТВ**  
05.15 Т/с "Толбоевое дерево"  
06.50 Лотерея АВТОВАЗ.  
07.00 Сегодня.  
07.15 Просто цирк.  
07.50 "Шар удари".  
08.00 Центризбирком.гп.  
08.15 "Един дома" с Ю. Высоцкой  
08.50 Х/ф "Удивительные приключения панды". (США).  
10.20 Военное дело.  
10.55 Игрушки в "Кино".  
11.00 "Сегодня" с К. Поздняковым.  
11.15 "Апельсиновый сок".  
11.45 "Внимание: розыск!" "Убегает свистулька".  
12.15 Детектив "Лопушка для одинокого мальчика".  
14.10 "Мяч нации" с Д. Захаровым.  
15.00 "Сегодня" с К. Поздняковым.  
15.20 Преступление в стиле "милдрен": смерть провизора.  
15.50 Т/с "Коллекция Даниэля Стилл: секреты". 2 с. (США).  
17.00 Сила игры.  
17.50 Боевик "В осаде". (США).  
20.00 "Намедни" с Л. Парфеновым.  
21.30 Х/ф "Телохранитель". (США).







